A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) The Government of India have been reminded for early clearance.

(*c*) Yes.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಇವೆರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಪತ್ರವಾನ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಲಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳ ಪಾಟಿಲ್ ಲಿಮಿಟ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದು ನಮಗೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಆಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಪತ್ರವಾನ ಬಂದಿದೆ.

Sri G. V. GOWDA.—May I know why you sent the report to Madras Government when we are utilising our quota ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I have not sent the report to the Madras Government for their observations. We have forwarded these reports to the Central Water and Power Commission and it is learnt that the Commiss on has forwarded these project reports to Madras Government for their opinion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—1924ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯು ನಾನ್ ಪೆಪ್ಯಾಂಡ್ ರಿವರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ನೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಆ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ಭಾನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ ಅವಶ್ಯ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚೆಕ್ನಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವೆಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Construction of Harangi Project,

*Q.—183. Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA (Arkalgud).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) whether it is not a fact that tenders for the construction of Harangi project has been accepted and the work entrusted to a contractor ;

(*b*) whether technical clearnace from C.W.P.C. has been obtained;

(*c*) whether the work has been started and if so, the amount spent on it so far;

(*d*) whether it is a fact that Madras State has raised objections with regard to construction of this Project ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) Yes. An expenditure of Rs. 2.27 lakhs has been incurred up to end of September, 1966 on preliminary works.

(*d*) Yes.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—This Harangi River being a non-scheduled river is there any difficulty to go ahead with the work ?

†Sri VEERENDRA PATIL.—Whether it is scheduled or non-scheduled river we have made our policy very clear that as far as Harangi and Hemavathi are concerned we are going ahead with the work.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—When this question of getting clearance is pending before the Central Water and Power Commission for a long time, why not the Governrment press the C.W.P.C. to get the clearance ?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have been doing that. Pending clearance from the C.W.P.C. we have not stopped the work. On the other hand I can say for the information of the House that we had already invited tenders and we have accepted tenders for the construction of left bank earthen dam, the estimated cost of which is about Rs. 1,23,640. For the construction of right bank earthen dam the estimated cost of which is about Rs. 1,05,61,353 for excavation for foundation and for spillway the estimated cost of which is about Rs. 10,39,387 and for spillway work at Hemavathi the estimated cost of which is about Rs. 15,76,517. In all nearly Rs. 2½ crores to 3 crores worth of works have already been taken up.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಂದ ಚೆಕ್ಕಿಕರ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಿಲ್ಲಿ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ವಿಷಕ್ಕೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಚೆಕ್ಕಿಕರ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ 2½ ಕೋಟಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಟೆಂಡರ್ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿ ವರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ 1924 ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನೀವು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 10-20 ಸಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರೊಡನೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇನು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ? ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಹೇಮಾವತಿ, ಹೊಗೇನಕಲ್ ಮತ್ತು ಕುಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನೀವು ಏನು ವಾಗ್ದಾನ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು, ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದ ಸಲ ಕೂಡ ನಾವು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅಡಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಡಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋವಾಲಗೌಡ.—ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಜಲವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಆಯೋಗದವರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ದವರೆಗೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ? ಅವರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ತಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿಪುಣರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಇವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ನಮಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ಬರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಅಡಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Rural Communication Roads in North Kanara District

*Q.—143. Sri R. S. HEGDE (Honnavar).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :

(*a*) the amount released for rural communication roads in North Kanara District during 1966-67 ;

(*b*) the number of miles of rural communication roads proposed to be taken up in North Kanara District during 1966-67 ?